

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
менеджменту

Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії

**Digital transformations and innovative technologies in the
economy: challenges, realities, strategies**

Матеріали

II Міжнародної науково-практичної конференції
(Україна, Суми, 17-19 травня 2023 р.)

Суми
Сумський державний університет
2023

УДК [330.34+330.336](063)
Е45

*Рекомендовано вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 5 від 22 грудня 2023 р.)*

Е45 Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії» (Суми, 17-19 травня 2023 року)/ за заг. ред.: Л. Л. Гриценко, І. В. Тютюник. Суми : Сумський державний університет, 2023. – 120 с.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Цифрові трансформації та інноваційні технології в економіці: виклики, реалії, стратегії» містять результати наукових досліджень присвячених пошуку системного вирішення мультидисциплінарних проблем в галузі електронного бізнесу і технологічних інновацій, цифрової трансформації освітніх систем, запровадження інноваційних технологій у фінансовому секторі.

Для науковців, науковців, студентів, аспірантів, представників бізнесу та громадських організацій і вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

The materials of the International scientific and practical conference "Digital transformations and innovative technologies in the economy: challenges, realities, strategies" provide the results of scientific research focused on the search for a systematic solution to multidisciplinary problems in the field of electronic business and technological innovations, digital transformation of educational systems, the introduction of innovative technologies in financial sector. .

For scientists, researchers, students, postgraduates, representatives of business and public organizations and higher education institutions and a wide range of readers.

УДК [330.34+330.336](063)

© Колектив авторів, 2023
© Сумський державний університет, 2023

ЗМІСТ

<i>Богдана Кравченко</i> <i>Ірина Плікус</i>	Розвиток електронної комерції в Україні: перспективи, виклики та тенденції розвитку у 2023 році.....	5
<i>Владислав Фукалов</i> <i>Ірина Плікус</i>	Організаційна взаємодія банківських установ з платіжними системами в Україні	9
<i>Анастасія Михайлович</i> <i>Ірина Плікус</i>	Управління інформаційною системою компанії в умовах діджиталізації.....	13
<i>Юрій Черненко</i> <i>Ігор Басанцов</i>	Впровадження цифрових технологій для ефективного застосування громадського контролю в управлінні державними програмами в Україні.....	16
<i>Олена Журавка</i> <i>Анна Сілюченко</i>	Особливості діяльності пенсійного фонду України та шляхи вдосконалення пенсійного забезпечення.....	20
<i>Вероніка Літовцева</i> <i>Марина Бречко</i>	Розвиток електронного уряду як чинник подолання недовіри до цифрових фінансових послуг.....	24
<i>Людмила Рябушка</i> <i>Юлія Гончарова</i>	Особливості реалізації фіскальної політики держави на засадах цифровізації.....	27
<i>Олена Журавка</i> <i>Ірина Кожушко</i>	Теоретичні підходи до управління страховим портфелем страхової компанії.....	29
<i>Anastasiia Samoilikova</i> <i>Vondarenko Vladyslav</i>	“Business – education – science” coopetition as a factor of digital transformation: impact assessment.....	33
<i>Світлана Похилько</i> <i>Анна Єременко</i>	Міжнародна експансія українського фінтеху та особливості його захисту під час війни.....	36
<i>Гліб Харченко</i>	CRM-система як інструмент підвищення ефективності малого бізнесу.....	39
<i>Дарина Акоюн</i>	Відкритий банкінг як інновація на фінансовому ринку.....	42
<i>Олена Криклій</i>	Ключові аспекти банківського менеджменту в умовах війни.....	46

<i>Євгенія Мордань</i> <i>Анастасія Хилько</i>	Фінтех та його вплив на сучасний стан фінансової системи.....	49
<i>Надія Дехтяр</i> <i>Вікторія Гончарова</i>	Особливості формування місцевих бюджетів в умовах цифровізації бюджетного процесу.....	53
<i>Людмила Захаркіна</i> <i>Руслана Чухно</i>	Транспарентність як механізм оптимізації фінансової діяльності підприємства.....	55
<i>Євгенія Мордань</i> <i>Анастасія Пасько</i>	Діджиталізація фінансової сфери в умовах воєнного стану.....	58
<i>Володимира Піддубна</i> <i>Ірина Плікус</i>	Краудфандинг як інноваційний інструмент залучення інвестицій у малому бізнесі.....	62
<i>Олена Криклій</i> <i>Людмила Рябушка</i> <i>Владислав Батанін</i>	Управління ліквідністю банку в умовах воєнного стану.....	65
<i>Павло Рубанов</i> <i>Вікторія Білошанка</i>	Аналіз підходів до впровадження цифрових валют центральних банків.....	68
<i>Тетяна Палаженко</i>	Аналіз сучасних платіжних систем в Україні....	72
<i>Павло Рубанов</i> <i>Владислав Шенкаренко</i>	Сучасний стан, особливості і проблеми розвитку необанків.....	76
<i>Наталія Пігуль</i> <i>Євгеній Пігуль</i>	Роль цифрових інновацій у забезпеченні економічної безпеки держави.....	80
<i>Ганна Заволодько</i> <i>Олександра Харченко</i> <i>Злата Тягунова</i>	Очікування споживачів хліба серед покоління IGEN (1997-2010): результати аналізу.....	82
<i>Людмила Рябушка</i> <i>Валерія Шалапчук</i>	Цифрові аспекти фіскального регулювання доходів.....	87
<i>Larysa Hrytsenko</i> <i>Liliia Derkach</i>	The conceptual-categorical framework of organization's financial security.....	89
<i>Олена Журавка</i> <i>Олексій Шаповал</i>	Теоретичні основи фінансової прозорості місцевих бюджетів.....	92
<i>Kuan Zhang</i>	Tiktok live streaming marketing in E-commerce....	96
<i>Yevhen Nikitchenko</i>	Use of AI predictive analytics to modulate foreign economic activity of business structures.....	98

<i>Наталія Пігуль</i> <i>Артем Скоробагатий</i>	Роль цифровізації у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств корпоративного сектору.....	101
<i>Ірина Теницька</i> <i>Ярина Самусевич</i> <i>Дмитро Галинський</i>	Інноваційні технології екологічного моніторингу діяльності промислових підприємств.....	103
<i>Олексій Захаркін</i> <i>Сергій Подосинніков</i>	Вартісні показники інноваційних компаній цифрового сектору.....	106
<i>Daria Tymoshuk</i> <i>Viktoriia Shepurko</i>	Electronic business and small and medium-sized enterprises: advantages and disadvantages.....	108
<i>Serhii Tiutiunuk</i>	Key forecasts and prospects for green energy transition	115
<i>Denys Kolomiiets</i>	Managing enterprise financial security in the context of digital innovation.....	118

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Журавка Олена Сергіївна

к.е.н., доцент,

Сумський державний університет, м. Суми

Сілюченко Анна Анатоліївна,

студентка

Сумський державний університет, м. Суми

Пенсійний фонд України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра соціальної політики, що реалізує державну політику з питань пенсійного забезпечення та ведення обліку осіб, які підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.

Пенсійний фонд України у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України та Положенням про Пенсійний фонд України. Пенсійний фонд України узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавства та вносить їх у встановленому порядку на розгляд Президентів України та Кабінету Міністрів України. Пенсійний фонд України в межах своїх повноважень організовує виконання актів законодавства та здійснює систематичний контроль за їх виконанням.

Основними завданнями Пенсійного фонду України є: участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері пенсійного забезпечення та соціального страхування; забезпечення збору та акумулювання коштів, призначених для пенсійного забезпечення, повного та своєчасного фінансування витрат на виплату пенсій та інших соціальних виплат, що здійснюються за рахунок коштів Пенсійного фонду України; ефективне використання коштів Пенсійного фонду України; здійснення контрольних функцій у межах своєї компетенції; вдосконалення методів фінансового планування, системи звітності та контролю за витратами коштів Пенсійного фонду України [3].

Бюджет Пенсійного фонду України формується за рахунок: коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів; коштів, отриманих за регресними вимогами; добровільних внесків підприємств, установ, організацій та громадян; суми штрафів, фінансових санкцій, пені, передбачених за порушення порядку сплати зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування; банківських кредитів; інших надходжень, не

заборонених законодавством. Бюджет Пенсійного фонду України щорічно затверджується Кабінетом Міністрів України [3].

Кошти Пенсійного фонду України спрямовуються на: фінансування виплати державних пенсій та інших соціальних виплат, які відповідно до закону здійснюються за рахунок коштів Пенсійного фонду України, у тому числі громадянам, які виїхали на постійне місце проживання за кордон; погашення банківських кредитів та відсотків за користування ними; створення та функціонування системи персоналізованого інформаційного обліку в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування; утримання центрального апарату та органів Пенсійного фонду України, розвиток їх матеріально-технічної бази; організація просвітницької роботи серед населення та здійснення інших заходів відповідно до завдань Пенсійного фонду України.

Управління діяльністю Пенсійного фонду України здійснює правління Пенсійного фонду України, кількісний і персональний склад якого затверджується Кабінетом Міністрів України. Голова правління Пенсійного фонду України та його заступники призначаються на посади та звільняються з посад в установленому порядку Президентом України.

Управління Пенсійного фонду України [1]:

- 1) визначає поточні та перспективні завдання Пенсійного фонду України;
- 2) подає Кабінету Міністрів України проект річного бюджету Пенсійного фонду України та звіт про його виконання;
- 3) приймає постанови, затверджує положення, інструкції та інші нормативно-правові акти Пенсійного фонду України в межах своєї компетенції;
- 4) заслуховує звіт про діяльність управлінь Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, розглядає результати перевірок і ревізій їх роботи;
- 5) затверджує положення про управління Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, про управління та управління Пенсійного фонду України в районах, містах і районах у містах;
- 6) за погодженням з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями призначає на посади та звільняє з посад начальників управлінь Пенсійного фонду України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополь;
- 7) затверджує статuti (положення) підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Пенсійного фонду України, контролює їх дотримання;

8) приймає рішення з інших питань діяльності Пенсійного фонду України. Засідання правління Пенсійного фонду України скликаються в міру необхідності, але не рідше одного разу на квартал. Правління правомочне приймати рішення, якщо на засіданні присутні не менше двох третин його складу. Рішення приймаються більшістю голосів присутніх на засіданні членів правління.

Пенсійну реформу в Україні намагаються провести майже 20 років. Однак ефективного результату поки не видно. На сучасному етапі можна виділити такі проблеми розвитку пенсійної системи України: незбалансованість бюджету ПФУ; складна демографічна ситуація; низький рівень пенсій більшості осіб, які досягли пенсійного віку; високий рівень «тінізації» економіки; макроекономічний стан держави (інфляція, безробіття, кризи); політичний популізм. Серед основних пріоритетів, які дозволять вирішити проблеми пенсійної системи соціального захисту населення, доцільно виділити [2]:

- необхідність усунення (зменшення) дефіциту бюджету ПФУ шляхом збільшення максимального розміру бази нарахування ЄСВ з 15 до 25 мінімальних заробітних плат та запровадження регресивної шкали сплати ЄСВ з заробітної плати;

- законодавчо встановити вимоги щодо сплати ЄСВ для керівників підприємств у розмірі не менше трьох мінімальних заробітних плат;

- створити умови для запровадження загальнообов'язкової накопичувальної пенсійної системи – наразі до Верховної Ради уже внесений законопроект № 9212 «Про накопичувальне пенсійне забезпечення» від 17.04.2023 р., який уже розміщено на сайті парламенту. На думку прем'єр-міністра України, запуск в Україні накопичувальної пенсійної системи в найближчі 10-15 років дозволить залучити інвестиційний ресурс у розмірі до 50 млрд. дол.;

- оптимізувати розміри трудових і соціальних пенсій, виплачуючи їх із солідарної пенсійної системи як основної, у розмірі не нижче прожиткового мінімуму та не більше 10 прожиткових мінімумів;

- скасувати необґрунтовані пільги;

- скасувати дострокову виплату пенсій окремим категоріям громадян до досягнення ними пенсійного віку;

- забезпечити динаміку зростання заробітної плати в економіці країни; зменшити соціальне навантаження;

- враховуючи багаторічний досвід європейських країн, збільшити відрахування ЄСВ.

Пропозиції можуть бути враховані при розробленні та реалізації фінансово-економічної політики щодо вдосконалення пенсійної системи. Хочеться вірити, що в найближчі роки держава зможе вийти на більш високий

рівень соціального захисту, а головне – задовольнити прагнення, надії та сподівання людей, які досягли пенсійного віку.

Список використаних джерел

1. Положення про Пенсійний фонд України. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2014 р. № 280. URL: <https://www.pfu.gov.ua/2148251-polozhennya-pro-pensijnyj-fond-ukrayiny/>

2. Корнацька, Р. М. (2023) Реалії та перспективи пенсійного забезпечення в Україні. Світ фінансів. № 3. С. 30–35. URL: <http://sf.tneu.edu.ua/index.php/sf/article/view/741/749>

3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Закон України від 9 липня 2003 року № 1058-IV URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>